

رفراندوم انقلاب سفید و پیامدهای آن

۱۹ آبان ۱۴۰۲ ساعت ۱۷:۱۳

با الغای تصویب نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی که بر اثر مخالفت روحانیت با این طرح صورت گرفت دولت در اجرای گام نخست اصلاحات ناکام ماند.

پیش از اجرای لایحه انقلاب سفید، محمدرضا شاه لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی را مطرح کرد. این لایحه مشتمل بر مواردی بود که بر اصلاحات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی دلالت داشت. به اعتقاد بسیاری شاه تصمیم داشت با این لایحه واکنش عمومی را نسبت به اصلاحات اساسی تر که همان لایحه انقلاب سفید بود بسنجد. اما این لایحه به دلیل مخالفت روحانیون و مردم ناکام ماند:

«با الغای تصویب نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی که بر اثر مخالفت روحانیت با این طرح صورت گرفت دولت در اجرای گام نخست اصلاحات ناکام ماند. این ناکامی که خوشایند امریکاییان نبود سبب انتشار مطالب انتقادآمیزی درباره اوضاع ایران در مطبوعات امریکا گردید. این انتقادات که شاه آن را انعکاسی از نظرات مقامات رسمی آمریکا می‌پنداشت بر نگرانی او از امکان تغییر رویه امریکا نسبت به رژیم می‌افزود. با شکست دولت در گام نخست اصلاحات شاه خود را وارد میدان می‌سازد و همان گونه که در کتاب انقلاب سفید به آن اشاره دارد در نوزدهم دی ماه ۱۳۴۱ ش. در اولین کنگره ملی شرکت‌های تعاونی روستایی ایران که در تهران تشکیل شده بود، اصول انقلاب سفید خود را به صورت یک طرح شش ماده‌ای در معرض مراجعه به آرای عمومی گذاشت و از طبقات مختلف دعوت شد تا با شرکت در یک همه پرسی به مفاد آن رأی دهند. به گفته داریوش همایون (معاون دبیرکل حزب رستاخیز)، «نظام سیاسی ایران بعد از نزدیک به ده سال که از ۲۸ مرداد ۳۲ گذشته بود، دچار رکود و عقب نشینی و خطر از دست دادن کلی اعتبار خودش شده بود، باید در آن زمان یک حرکت تازه‌ای شروع می‌شد و یک جان تازه‌ای به رژیم پادشاهی داده می‌شد. در آن لحظه انجام اصلاحات برای شاه یک ضرورت تاریخی بود. از نظر امریکاییان اجرای برنامه اصلاحات اجتماعی و اقتصادی، مخاطرات احتمالی براندازی رژیم را که ناشی از هرج و مرج می‌شود و به فزاینده‌گی قدرت عوام فریبانه نیروهای ضد غربی منجر خواهد شد، دفع می‌کند.»

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49387/های-پیامد-سفید-انقلاب-فراندم>